

Sabías que as fake news preocupan ao 86% de internautas españois?

Coa expansión das redes sociais ábreanse novos camiños para difundir información, o problema é que non toda esta información viral é sempre verídica, tamén circulan o que a chamamos fake news ou bulos.

Que son as fake news?

As fake news son noticias falsas ou bulos que se propagan pola Rede premeditadamente para que sexan percibidas polos usuarios como certas. En ocasións, son mensaxes que se foron modificando ao longo da súa difusión.

O obxectivo principal das fake news é a desinformación, o engano, e a manipulación da audiencia, así como, desprestixiar ou enaltecer a persoas ou institucións co fin de obter, por exemplo, ganancias económicas coa visualización da información, xa que cada vez que se fai clic, xéranse ingresos.

A difusión de noticias falsas co obxecto de influír nas condutas dunha comunidade é, a día de hoxe, unha preocupación global. Isto é debido á rapidez de difusión que teñen grazas, principalmente, ás redes sociais e mensaxería instantánea.

O problema é que o 86% da poboación española crece as noticias falsas, segundo recolle o I Estudio sobre o impacto das Fake News en España (<https://www.simplelogica.com/wp-content/uploads/2018/10/estudiopescanova.pdf>)

elaborado pola Universidade Complutense de Madrid, o cal implica un gran risco para o internauta e a ciberseguridade ao expoñerse a situacións como as seguintes:

1. **Roubo de credenciais:** o usuario pode ser vítima do roubo de credenciais, xa que ao acceder á noticia pídenlle que inicie sesión na súa rede social habitual.
2. **Infección por malware:** o seu equipo ou dispositivo pode verse infectado, xa que a noticia requíralle instalar algún tipo de complemento para ver correctamente un vídeo ou abrir un arquivo adxunto, que poden ocasionar brechas de seguridade, roubo de información ou filtración de datos persoais.
3. **Riscos para a saúde:** a propagación de rumores falsos que poden atentar contra a súa saúde, facéndolle crer que tratamentos testados e que supoñen un beneficio, non o sexan, ou pola contra, confiar en tratamentos alternativos sen ningunha garantía médica ou non avalados pola OMS. Por exemplo, escoitaches algunha vez falar sobre as curas milagrosas contra o cancro? (<https://saludsinbulos.com/pseudociencias/cancer-curas-naturales-milagrosas/>)
4. **Dano en reputación en liña:** no caso dunha empresa, esta pode verse gravemente afectada se se viraliza unha noticia falsa sobre a súa marca. En canto á reputación dos usuarios que comparten este tipo de noticias tamén pode verse seriamente afectada. Perderá credibilidade e fiabilidade entre os seus contactos.

Como podemos detectar unha fake news?

Para poder distinguir cando unha noticia é falsa, é necesario pararse a pensar e facerse unha serie de preguntas:

1. **Segue o teu instinto:** A noticia resúltache sospeitosa? É demasiado oportuna para ser certa?
2. **Chequea a fonte:** Cal é a fonte desta noticia? Se non a podes confirmar, desconfía.
3. **Verifica o autor:** Quen asina a noticia que estás a ler? Non hai firma? Investiga o perfil do autor en Twitter, Facebook ou Instagram.

4. **Medio da noticia:** a conta que publicou a noticia en redes sociais, é unha conta recoñecida? Ou é unha conta da que nunca oíras falar? Infórmache.
5. **Erros ortográficos:** A noticia contén erros ortográficos? Se os ten, sospeita.

Unha procura rápida na internet para comprobar se a noticia fora publicada e validada por outros portais de noticias máis fiables e con certa reputación en liña, permitiranos confirmar se a noticia que estamos a ler é falsa ou verdadeira.

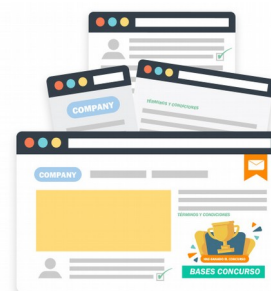
Nun mundo onde as fake news propáganse con tanta rapidez, hai que considerar ser **escéptico e non creerse todo o que atopamos na internet**. Sobre todo, coas mensaxes que podemos recibir por medio de redes sociais e mensaxería instantánea. Existen varios casos que saíron á luz, por exemplo:

1. **A morte de cantantes ou actores/actrices famosos** (<https://www.lavanguardia.com/gente/20170518/422709405526/famosos-muertos-twitter.html>). Lembras a vez que morreu o teu actor/actriz ou cantante favorito? Moitos famosos/as decátanse a través das redes sociais do seu suposto falecemento. É o caso de Sylvester Stallone.
2. Fotos modificadas para crear polémica. Viches algunha vez unha foto que terminou sendo falsa?
3. E as fake news máis comúns, información política falsa ou terxiversada. Recibiches algunha vez unha destas informacións?

Por estes mesmos medios propáganse tamén, por exemplo, os concursos promocionados, onde che informan de que resultaches ser o gañador dun concurso (<https://www.osi.es/es/actualidad/avisos/2017/11/falsos-cupones-descuento-de-500eu-circulan-de-nuevo-traves-del-correo>) ao que non lembras apuntarche. Seguro que coñeces algún caso similar, certo?

Entón, **que debemos ter en conta cando nos chegan este tipo de promocións?**

1. Confirmar quen está detrás da promoción, é a empresa que di ser? está a suplantar a identidade de alguén?

2. A empresa promotora debe ser facilmente **identificable** e debe permitirnos contactarlles para facerlles chegar calquera dúbida ou consulta.
3. Asegurarnos de que o "concurso" ofrece **termos e condicións** correctamente redactados e axústanse á lexislación vixente.
4. **A promoción** debe contar cunhas bases que recolla, entre outros aspectos, **a data e o lugar** concreto no que se **publicasen os premios**.
5. **Se solicitan datos persoais**, que uso e tratamento daralles? cumpre coa LOPD? Almacenaraos de maneira segura nos seus servidores? o intercambio de información é cifrada? para que se utilizarán eses datos?

Como podemos reportar estas fake news?

Á parte desta información e os consellos que xa expuxemos, tamén é bo saber que existen ferramentas que nos poden axudar a identificar estas noticias falsas e na súa falta reportalas.

Unha ferramenta moi coñecida chamada "Maldito Bulo" (<https://maldita.es/malditobulo/>). Podes instalala como unha extensión no teu navegador para que che avise se se publicaron noticias falsas referentes á páxina web á que accedeses. Así mesmo, poderás ir á súa páxina web e revisar os bulos ou "fake news" que estean a circular como tendencia. Outros exemplos de sitios webs que podes consultar para identificar fake news son Snopes (<https://www.snopes.com/>), VOST (<https://www.vost.es/stopbulos>) e O Tragabulos (<https://www.facebook.com/eltragabulos>)

Por suposto, tamén podes consultar os avisos de seguridade publicados na OSI (<https://www.osi.es/es/actualidad/avisos>) e os perfís en Twitter da Policía Nacional (<https://twitter.com/policia>) ou da Garda Civil (<https://twitter.com/guardiacivil>) para informarche de bulos que circulan na internet.

En calquera caso, as redes sociais son conscientes da problemática e toman medidas para tratar de eliminar canto antes os bulos. Para iso, contan co apoio dos usuarios, que poden reportar todas aquelas publicacións falsas que identifiquen grazas aos mecanismos facilitados para tal fin.

Agora que xa sabes que son as "fake news", a súa capacidade de propagación, como detectalas, e que facer cando nos atopemos cunha, non esquezas seguir estes consellos:

1. **Contrasta a información e non divulgues noticias falsas**, xa que algunhas poden xerar situacións de risco.
2. **Se tes dúbidas, pide axuda**. Consulta a entidades de confianza.
3. Como sempre, **mantén actualizados os teus dispositivos**, así como activo o teu antivirus para evitar infeccións en caso de resultar ser vítima dunha noticia falsa.